

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar Társadalomtudományi Tanszék
Kaposvár, Guba Sándor u. 40.

OKTATÓI TEMATIKA

***Nemzetközi Tanulmányok szak (Nappali, levelező tagozat)
hároméves képzés***

***Kisebbségek nemzetközi helyzete
(2BNNET11-0047; 2BLNET11-0047)***

Oktatási időszak: III. félév

Óraszám: 10 óra

Kreditérték: 3

Oktatási forma: előadás

Csoportforma: egész tanulmányi csoport II. évfolyam

Értékelési forma: kollokvium

Terjedelem: 4 oldal

Tantárgyfelelős oktató: DR. HORVÁTH GYULA

.....

Előadást vezető oktató: DR. HORVÁTH GYULA

.....

Szemináriumvezető oktató:

.....

Műtermi munkát vezető oktató: —

—

Gyakorlatvezető oktató: —

—

Demonstrátor: —

—

**Prof. Dr. Szávai Ferenc, egy.tanár, rektor
Tanszékvezető**

Kaposvár, 2012-2013. oktatási év

Célok

A kurzus célja megismertetni a Nemzetközi tanulmányok alapképzési szak hallgatóit a kisebbségi problémakör alapfogalmaival, a nemzeti és etnikai kisebbségek kutatásának klasszikus témáit, bevezetést nyerjenek a kisebbség-többség viszonyrendszer tanulmányozásába, valamint megismerjék a határon túli magyar kisebbségek és a Magyarországon élő kisebbségek főbb sajátosságait.

A tantárgy tartalma

Előadás

ÓRA	MUNKAFORMA	MUNKAPROGRAM	
		EGYETEMI MUNKA	EGYÉNI FELKÉSZÜLÉS
1	szeminárium	Nép, nemzet, állam és nacionalizmus A nemzetfejlődés típusai	
2	szeminárium	A nemzeti kisebbségek, népcsoportok létrejötte 1912 és 1945 között	
3	szeminárium	A kisebbségek politikai képviselésének igénye, lehetőségei az érvényes nemzetközi jog szerint	
4	szeminárium	A nemzeti és etnikai kisebbségek politikai képviselésének modelljei állami és államközi szinteken	
5	szeminárium	A kisebbségek kulturális autonómiájának sajátos aspektusai	
6	szeminárium	Kisebbségek Európa nyugati felén: az őshonos, autochton kisebbségek, a regionalizmus és az autonómiák pozitív és negatív példái	
7	szeminárium	Kisebbségek Európa nyugati felén: bevándorolt kisebbségek a hagyományos kisebbséggé válás útján;	
8	szeminárium	A magyar kisebbségek a szomszédos államokban: Románia, Szerbia; Szlovákia, Horvátország; Szlovénia, Ausztria	
9	szeminárium	Az anyaország és a határon túli magyarok: az alapszerződések értékelése; az állampolgárság kérdése	

10	szeminárium	Schengen és a határon túli magyarok: a kedvezménytörvény, mint az intézményes támogatás kísérlete	
----	-------------	---	--

Követelmény:

A kurzuson évközi számonkérés nincs. A teljesítés módja: órai jelenlét és szóbeli kollokvium a félév végén, amelynek alapja az előadás és a kötelező olvasmányok.

Az értékelés formája

Kollokvium

Kötelező irodalom:

Cseresnyés Ferenc et al. (szerk.): Alpok-Adria Munkaközösség: Kisebbségek és határon átnyúló együttműködés az Alpok-Adria térségben. Magyar változat. Trento: Alpok-Adria Munkaközösség, 2004.
Brunner Georg: Nemzetiségi kérdés és kisebbségi konfliktusok Kelet-Európában. Budapest: TLA, 1995.
Kántor Zoltán (szerk.): A státusztörvény – Előzmények és következmények. Budapest: TLA, 2002.
Kovács Péter: Kisebbségvédelem és nemzetközi jog. Budapest: Osiris, 1996.
Vogel Sándor: Európai kisebbségvédelem. Csíkszereda: Pro Print, 2001. p. 9-85.

Ajánlott irodalom:

Lakatos Olivér: A nemzeti és etnikai kisebbségek helyzete Európában nemzetközi jogi szempontból.
<http://hdl.handle.net/2437/2850>
Majtényi Balázs–Vizi Balázs (szerk.): Európa kisebbsége. A roma kisebbség a nemzetközi dokumentumokban. Budapest: Gondolat Kiadó, 2005.
Cseresnyés Ferenc – Kecskés László: Schengen keleti határai és a határon túli magyarok. In: Schengen. A magyar-magyar kapcsolatok az uniós vízumkényszer árnyékában. Kisebbségkutatás Könyvek. Budapest: Lucidus Kiadó, 2000. p. 15-24.
Szarka László: Kisebbségi léthelyzetek – közösségi alternatívák. Kisebbségkutatás Könyvek. Budapest: Lucidus Kiadó, 2004.

Kaposvár, 2012. május, 18.

Dr. Horváth Gyula, egy.doc.
tantárgyat oktató neve
beosztása

Dr. Szávai Ferenc, egy.tanár, rektor
tanszékvezető neve
beosztása